

Rättsavdelningen
Frida Stange Bjerkner
frida.stange-bjerkner@socialstyrelsen.se

Socialdepartementet
Enheten för socialtjänst och funktionshinderspolitik
s.remissvar@regeringskansliet.se

Socialstyrelsens yttrande över promemorian Uppgiftsskyldighet för myndigheter och auktoriserade sammanslutningar för förmedling av barn från utlandet samt stärkt skydd för enskildas uppgifter i Adoptionskommissionens verksamhet

(Socialdepartementets diarienummer S2023/02222)

Socialstyrelsen ställer sig tveksam till förslagen i sin nuvarande utformning. Nedan utvecklar myndigheten skälen för detta.

4.1 En uppgiftsskyldighet bör införas

Den föreslagna uppgiftsskyldigheten skulle gälla för Socialstyrelsen men det saknas en närmare analys av vilka uppgifter hos myndigheten som skulle kunna komma att omfattas. I promemorian anges att "i en stor del av det material som kommissionen behöver ta del av för att kunna genomföra sitt uppdrag finns det känsliga uppgifter om personliga förhållanden som omfattas av sekretess och tystnadsplikt."

Utän närmare analys av vilken typ av information som skulle kunna bli aktuell för kommissionen att begära ut är det svårt att bedöma om den föreslagna uppgiftsskyldigheten är proportionerlig. Exempelvis saknas resonemang om uppgifter från Socialstyrelsens hälsodataregister och socialtjänstregister skulle kunna vara sådana uppgifter som kan vara av intresse för kommissionen att begära ut.

Uppgifter i Socialstyrelsens register omfattas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Detta innebär att uppgifterna som huvudregel omfattas av absolut sekretess.

Socialstyrelsen anser att det är viktigt att uppgifter i hälsodata- respektive socialtjänstdataregister åtnjuter ett högt skydd och att sekretessbrytande regler som omfattar dessa register är tydligt utformade och att integritetsaspekterna är noggrant analyserade. Myndigheten anser att förslagen i promemorian brister i dessa avseenden.

4.2 En ny sekretessbestämmelse för uppgifter hos Adoptionskommissionen

Förslaget innebär att uppgifterna skulle omfattas av ett rakt skaderekvisit hos Adoptionskommissionen, med presumtion för offentlighet. Om Socialstyrelsen, på begäran av Adoptionskommissionen, ska lämna uppgifter som i dag omfattas av sekretess enligt 24 kap. 8 § OSL innebär detta att uppgifter som i huvudsak

omfattas av absolut sekretess kommer att lämnas till en myndighet som har ett betydligt svagare sekretesskydd för uppgifterna.

Att uppgifter som omfattas av absolut sekretess lämnas till en myndighet med svag sekretess kan, utöver risken för integritetsintrång för enskilda registrerade, även leda till att synen på och förtroendet för de aktuella registren och det skydd dessa åtnjuter urholkas. Socialstyrelsen anser att dessa tänkbara konsekvenser av förslaget kräver en närmare analys.

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschefen Pär Ödman. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Jenny Gardbrant deltagit. Juristen Frida Stange Bjerkner har varit föredragande.

För Socialstyrelsen,

Pär Ödman

Frida Stange Bjerkner